

habent haec duo signa dies sexaginta et horas viginti^a unam^b. Has adde ad supra-
scripta signa; et habes dies trecentos et horas centum^c quinque. Et intrat sol in
Aquarium^d decima^e hora noctis; et exiet de Aquario^f hora septima^g diei et secundo
puncto horae octavae^h. Et intrat tertio puncto octavae^h horaeⁱ diei in Pisces; et
5 exiet de Piscibus sexta^k hora noctis plena. Et hae^l sunt sex horae, quae de punctis
singulorum signorum adcrescunt. Et^m habent haec duo signa sexaginta dies et viginti
unam horamⁿ. Has adde ad suprascriptos dies vel horas; et^m fiunt dies duodecim
signorum trecenti sexaginta et horae centum viginti sex. Partire centum viginti^o
horas per viginti quattuor, et fiunt quinquies viginti quattuor, quod sunt quinque
10 dies^p. Et erunt totius anni trecenteni^q sexageni et quinque dies et sex^r horae; quia
antea^s habuisti centum viginti sex horas. Hae^t sex horae^u per quadriennium^v ductae^w
faciunt viginti quattuor horas; quod est unus dies, quem Latini bissextum vocant. Et
si non adderetur^x in Februario quarto anno haec dies, intraret itaque sol quartas deci-
mas Kal. Aprilis prima hora noctis in Arietem: et post centum viginti annos tarditas
15 solis, dum Arietem intrare debuisset, intrasset itaque Taurum, ni^y dies triginta in
centum viginti annis bissextiles augerentur cursui illius^z.

Haec^a et^b huiusmodi rationes tam suavesunt^c in^d consideratione scientibus, ut^e
cetere^f artes philosophiae^g solent esse^h discenti et intellegenti eas. Namⁱ philosophi
non fuerunt conditores harum artium, sed inventores. Nam creator omnium rerum
20 condidit eas in naturis, sicut voluit; illi vero, qui sapientiores erant^k in mundo, in-
ventores erant harum artium in naturis rerum; sicut de sole et luna et stellis facile
potes^l intellegere. Quid aliud^m in sole et luna et sideribus consideramus et miramurⁿ
nisi sapientiam creatoris et cursus illorum naturales? Fertur itaque Abraham^o patri-
archa^p ex astrologiae ratione^q creatorem Deum intellexisse et venerasse. Et^r exinde
25 amicus Dei appellatus est, et temptatus in fide iam fortis inventus est. Nam dicunt^s
Hebrei exisse^s eum de Ur Caldeorum, id est de igne Caldeorum^t; quia^t Caldei ignem
pro Deo coluerunt.

798
ante Iul.
med.

Iac. 2, 23.
Hebr. 11, 17.
Gen. 15, 7.

Solebat magister meus² mihi saepius dicere: 'Sapientissimi hominum fuerunt,
qui has artes in naturis rerum invenerunt. Obprobrium est grande, ut dimittamus
30 eas perire diebus nostris'. Sed nunc pusillanimitas multorum non curat scire rationes
rerum, quas creator condidit in naturis. Scis^u optime, quam^v dulcis est in rationibus
arithmetica^w, quam^v necessaria ad cognoscendas scripturas divinas; quam^v iocunda est
cognitio caelestium astrorum et cursus illorum. Et tamen rarus est, qui talia scire
curet. Et quod peius est, reprehendunt^x haec scire studentes.

35 Et utcumque illa^y naturalium rerum ignoratio inculpabilis potuisset illis esse; si
divinis se ipsos tradere voluissent scripturis, et laborare in illis, in quibus vitae aeternae
cognitio consideratur, et ut potuissent fidem catholicam veraciter defendere et fiducia-
liter stare contra adversarios Christi, per quos multimodis diaboli astutia fidem catholicam

^a) et unam R. ^b) una T. ^c) C et V R. ^d) aquarum R. ^e) VIII a Lu. ^f) aqua T.
40 ^g) VI a Lu.; octava T. ^h) septime Lu. ⁱ) om. T. ^k) sex T. ^l) haec T. ^m) om. Lu. ⁿ) una
hora T; hora Lu. ^o) CXXVI Lu. ^p) et VI horas add. al. man. Lu. ^q) tricenteni R.
^r) sextę R. ^s) quas ante et in marg. gl. vel quia R. ^t) has T, R, Lu. ^u) horas T, Lu., horas corr.
in horae R. ^v) quadriennium R. ^w) ductas T, ductas corr. in ductae R. ^x) adderet T. ^y) ne T, R
et in marg. gl. vel nisi R. ^z) bissextiles augentur cursu illius Lu. ^a) Hae R. ^b) in T. ^c) suaves
45 sunt R; suabessunt Lu. ^d) et T. ^e) et add. Lu. ^f) cętaerę R; ceteres Lu. ^g) philosophyae Lu.
^h) esye Lu. ⁱ) Nam — intellegere om. Lu. ^k) fuerunt R. ^l) potest R. ^m) aliat Lu. ⁿ) mira-
ramus T; miramus R; miseramus Lu. ^o) Abraam Lu. ^p) patriarcham T, Lu. ^q) rationem Lu.
^r) Et — conscientiam (p. 240 lin. 5) om. Lu. ^s) exsisse T. ^t) qui T. ^u) sanctis R. ^v) q R.
^w) arthimetica T. ^x) repraehendunt T. ^y) illo T.

50 1) Hieronym. de nominib. Hebraic. (Opp. III, 23): Ur ignis. 2) Aelberhtus (postea archiep. Eboracensis 767—778).